

Generalforsamling på Egholm

Deltagerne ved årets generalforsamling fik en guidet rundtur på Egholm, hvor en engageret naturvejleder, Esben Buch, levende fortalte om natur og kultur på den lille limfjordsø

5 minutters sejltid – så er du på den lille flade ø med udsigt til storbyen Ålborg

Ålborg kan med rette være stolt af denne lille naturperle i baghaven. Alle øboere fra det ganske land fik gratis overfart, naturvejledning og en stor del af en fornem festaften betalt af Ålborg Kommune, som på den måde ønskede at byde os velkomne i den nordligste del af Limfjorden.

Ved frakørslen fra den lille færge blev vi mødt af en festlig flagallè, der i den friske nord-

jyske blæst gjorde sig ekstra godt. Da vi tog hjem var en enkelt af flagstængerne dog kommet til at hælde voldsomt – ikke på grund af blæsten, men fordi en Tunø-bo ville se, om den kunne modstå hans bil.

Traditionen tro fik vi lørdag formiddag en rundtur på „generalforsamlingsøen“. Vi fik lært at spise skvalderkål, hørt på bomlærker, fortalt om rødlistede planter og set ned i heksens træ, hvor lommelærken boede – vi var ikke for ingenting i nærheden af Ålborg Spritfabrikker! Som bekendt var Limfjordsområdet eks-

tremt oversvømmet i januar, og på Egholm havde dette medført gennembrud på det vestlige dige. Man havde slået en stormflodspæl ned der, hvor vandet havde stået op til på øen. Heldigvis var vandet ikke nået op til beboelsesområdet, som er koncentreret midt på øen, hvor det højeste punkt er 1,5 m.

Generalforsamlingen blev afholdt i den gamle skole på Egholm, som blev nedlagt i 1972, da der kom bilfærge til øen. 13 øer var mødt frem, Skov-og Naturstyrelsen, Per Clausen fra

Fortsættes på side 6

Husk! Vi er vore egne ambassadører!

Kommentar af
Henry Larsen

Sommeren er over os. Vi bønder har haft et forår med maj-kulde, samt regn og sol i passende mængder. *Så det kunne ha' været værre.* På markskel, skrænter, strandenge og *visse* marker (her skal ikke nævnes navne), kan vi nyde mangfoldigheden af vilde blomster, hvoraf man kan sammensætte de yndigste buketter. Øerne fremtræder i al deres sommerpragt for os, og for de mange gæster, der tager sejlturen over for at nyde badestranden, naturen og freden.

De der er beskæftiget i turist-erhvervet har en kort hektisk periode, hvor det gælder om at få tjent mest muligt. Så der er noget at tære af i de mere magre måneder. Foreningerne arrangerer sommerfester, til glæde for øboere, turister – og for foreningens kassebeholdning.

Sidste år var de fleste øer med i arrangementet om åben ø-dag, som foregik lørdag d. 5. juni. Begivenheden havde som hovedformål at fortælle om mulighederne for at flytte til øerne. Men samtidig var det en god lejlighed til at oplyse om øerne som turistmål, og om ø-livets sorger og glæder i al almindelighed. Selvom øerne ikke (bortset fra et par enkelte) holder en officiel åben ø-dag i år, så er sommeren jo i virkeligheden en lang åben ø-periode. En periode, hvor tusinder via færgen, eller med lystbåde gæster de smukke småøer i kortere eller længere tid. Og altså en god lang periode til at informere i.

Turismen har afgørende betydning for ø-samfundene. Uden indtjeningen fra turismen kunne vi ikke opretholde det nuværende niveau på færgebetjeningen og på andre servicefunktioner. Men øerne giver også noget til gengæld. De giver gæsterne fra Danmark og fra udlandet en god og afstressende oplevelse. Den oplevelse får de kun, fordi der bor mennesker på øerne, som holder dem ved lige.

Øboerne er forvaltere af nogle unikke naturperler i det danske ørige. Det er der mange der forstår, og det er en væsentlig grund til, at øernes sag generelt møder stor forståelse og velvilje.

Ja, naturen, solen, badestranden og det, at det hele er så småt og over-skueligt, det er det som gør øerne tiltrækkende – mener vi. Det er også rigtigt, men der er noget mere, som vi nok ikke er så opmærksomme på. Når jeg i arbejdet for ø-sammenslutningen møder folk, som har besøgt øerne, har det slået mig, hvor meget det også

betyder for dem at møde øboerne. Høre om, hvordan livet er året rundt, høre om, hvordan det var i gamle dage osv. Den oplevelse, vore gæster får i samtaler med øboerne har stor positiv betydning på den folkelige opinion i forståelsen for de tilskud, der gives til småøerne.

Så – husk lige (undskyld det lidt formanende tonefald), de bedste ambassadører for politisk velvilje i forhold til at støtte øerne er øboerne selv. Det kan man godt lige tænke lidt over.

Rigt kulturliv på Avernakø

Kunstudstilling

Den sydfynske ø, Avernakø, er centrum for spændende kultur-arrangementer denne sommer.

„Den lille Kunsthall“ åbnede sin 2. sommerudstilling med navnet „Ø-inspirationer“ d. 9. juli. Her kan nye værker af de på øen bosiddende kunstnere nydes, men også gæstende kunstnere udstiller. I år udstiller Hanne Vedel fra Åbenrå samt Franziska Kurth fra Ærø tekstilkunst i Avernakø's kunsthall.

Internationalt kunstnertræf

I anledning af H.C. Andersens 200 års fødselsdag har Uta Motz og Niels Bredholt, Avernakø Musikhus, inviteret 30 kunstnere fra Europa til Avernakø. Sammen med øboerne, også fra Lyø og Bjørnø, vil de i dagene 1.-6. august sammensætte en H.C. Andersen-collage under temaet „Den lille Havfrue“. Fra mandag til fredag vil der i åbne værksteder arbejdes indenfor teater, billedkunst, musik og fortælling. Alle er velkomne til at deltage, børn som voksne, uanset om man vil være aktiv eller blot kigge på. Lørdag d. 6. august vil resultaterne af ugens arbejde blive præsenteret i form af teater, optog, udstilling, og koncert under overskriften „En Digtters Basar“.

cj

Gengangeren på Korshavn

Slægtsinteresserede mennesker kan opbygge et vidt-forgrenet stamtræ, hvor det måske viser sig, at man har forfædre med spændende historier. Men oftest så vil de fleste forfædre for eftertiden blot være blevet født, gift og have fået børn uden at efterlade sig noget langtidsholdbart eftermæle. Men at opdage, at ens tipoldefars tipoldemors far endte med at blive et spøgelse på Korshavn (Avernakø), det er nu alligevel noget særligt. Det satte forfatteren Lars Friis Olsen i gang med at skrive „Gengangeren på Korshavn“. I den lille bog skildres Mikkel Fogeds liv som fæstebonde på øen i 1600-tallet, og om grundene til, at han ikke fik ro i sin grav. En fortælling om det dengang barske liv som øbo. Bogen er udkommet på forlaget „Skovlænge“.

cj

Folketinget på ø-tur

I dagene fra d. 8.-9. august besøger Folketingets Ø-kontaktudvalg de fynske øer Baagø og Lyø. Målet med denne årlige ø-tur er, at folketingsmedlemmer kommer ud og oplever de små ø-samfund og får sig en god snak med repræsentanter fra de respektive beboerforeninger samt fra Ø-sammenslutningen.

cj

Spisesteder er god reklame for ø-specialiteter

Den nyåbnede Strynø Kro, hvor „Kristians Køk'n“ kokkerer, er et af de steder, hvor man satser på at bruge regionale og lokale kvalitetsfødevarer i køkkenet

- ❶ Kristians Køkn i Strynø Kro:
Nyåbnet spisested med lammekød og rejer fra Strynø samt en række specialiteter fra Fyn.
- ❷ Clara Frijs ved Dybvig Havn på Fejø: Café og minirestaurant med masser af lokale produkter; frugt, grønsager, urter, æblemost, lammekød m.m.
- ❸ Mandø Kro: Kvellersalt og andre kvellerprodukter er naturlige ingredienser på vadehavets bedste menukort. Og snart også Mandøs egne kyllinger.
- ❹ Restaurant Bryghuset i Fur
Bryghus: Fur Øl i alle varianter (selvfølgelig), desuden oksekød og diverse pølser m.m. fra Fur.

Morten Priesholm

Sommeren byder på fristelser. Også på småøerne. Cafeer, små restauranter og flere kroer byder på god mad i sommermånederne.

Kokkene på flere af småøernes spisesteder bruger gerne lokale råvarer. Og selvom spisestederne måske ikke aftager de store mængder, så er det god reklame for småøernes små fødevarer-

producenter, når deres produkter står på menukortet.

Så hvis dit lokale spisested ikke allerede bruger småø-produkter, så bør du opfordre kokken til at prøve nogle af varerne.

Blandt de steder, som allerede har ø-specialiteter på menukortet, kan nævnes:

Besøg spisestederne på nettet:

- Kristians Køkn på Strynø:
www.strynoe.dk/strynokro
- Cafeen på Fejø:
www.clarafrijs.dk
- Bryghuset på Fur:
www.furbryghus.dk/restaurant
- Kroen på Mandø:
www.mandoetourist.dk/kro

Fødevarerenetværket inviterer til møde på Fur

Så er chancen her: Få en uforglemmelig oplevelse på Fur og vær samtidig med til at tegne fremtiden for småøernes fødevarer, når Småøernes Fødevarerenetværk holder efterårsmøde den 30. september.

I løbet af dagen besøger vi Fur Bryghus og møder Lisbet og Thomas Klode, ser deres gårdbutik og hører om alle produkterne. Men der også tid til et møde i Småøernes Fødevarerenetværk.

Dagen bliver en kombination af lærerige besøg hos furboerne og diskussioner om fremtiden for småøernes fødevarer. Planen er allerede samme dag at holde en stiftende generalforsamling i foreningen Småøernes

Fødevarerenetværk og vælge en bestyrelse.

Småøernes Fødevarerenetværk er i dag et uformelt samarbejde mellem landmænd og fødevarerproducenter på småøerne. Netværket står for en lang række aktiviteter: Deltager i udstillinger og på fødevaremarkeder, driver hjemmesiden oespecialiteter.dk og sørger for en masse omtale i TV og aviser (og senest i Alt for Damerne!).

Med arrangementet på Fur vil folkene bag netværket se, om der er behov for et mere forpligtende samarbejde.

I begyndelsen af september kan du få et detaljeret program for efterårsmø-

det og generalforsamlingen.

For os, der kommer langvejs fra, er der gode muligheder for overnatning på Fur. Tag eventuelt familien med på udflugt.

Sæt kryds i kalenderen: den 30. september på Fur, Småøernes Fødevarerenetværk.

Flere oplysninger hos

Kai Winter, Fejø,
tlf: 54 72 21 21, kai@kernegaarden.dk
Martin Jørgensen, Skarø,
tlf: 62 20 12 01, mej@biosynergy.dk

Interreg-workshop på Gullholmen i Gøteborgs Skærgård

Ved ESIN's Interreg-workshop i Sverige var der deltagelse af danske øboere. Her følger deres oplevelse af mødet med andre europæiske øboere.

Jeg var heldig at blive inviteret til en sådan konference sammen med Jørgen Overgaard fra Hjarnø og Kirsten Malling Olsen, som er deltidsansat i projektet. Konferencen handlede om skatteforhold og dets betydning for bosætning på småøerne.

Vi tog hurtig-færgen fra Frederikshavn til Gøteborg mandag den 2. maj og vi mødtes med resten af deltagerne ved operahuset i Gøteborg. 10-12 Svenskere, 4 fra Irland, 5 fra Skotland, 2 fra Frankrig, 2 fra Finland og vi 3 fra Danmark. En herlig flok! Vi steg alle ombord i en bus, og kørte til færgen til Gullholmen. Overfartstid ca. 10 minutter.

Øen er i virkeligheden 3 øer, Gullholmen, Harmanö og en lille bitte ø, som kun består af et conference-center. De 3 øer er forbundet med gangbroer. Der er ingen biler på øerne. Selve Gullholmen er helt tæt bebygget med ca. 150 huse. Husene ligger så tæt, at man knapt kan gå imellem dem. Kun 6% af husene er beboet hele året, resten er sommerhuse. Det er folk fra hele verden, som køber dem til meget høje priser, ml. 3 og 8 mio. kr. koster sådan et hus. Hele ø-gruppen er naturreservat, så der må ikke bygges mere på øerne.

Konferencen handlede som sagt, om bosætning på øerne. Det hele foregik på engelsk, lidt besværligt for en furbo, men man kommer som bekendt langt med furboesk. For øvrigt havde jeg stor hjælp af Kirsten. Jeg er sikker på, at franskmændene ikke havde det så meget lettere end mig.

Vi ankom til Gullholmen, blev indkvarteret og spiste en meget fin middag. Herunder præsentation af deltagerne. Efter middagen fik vi en guidet gåtur på øen, Bl.a. et meget interessant besøg på deres museum. Derefter hjem til et glas lättöl, og så i seng. Alle var trætte, efter en lang dag, med rejse m.m.

Hele tirsdagen gik med at se på og finde løsningen på de spørgsmål, som svenskerne havde stillet os inden vi

ESIN's workshops byder på meget intense programmer, hvoraf mødeaktivitet udgør hovedparten. Her i midten Jørgen Overgaard, Hjarnø, Holger Lundgaard, Fur og Kirsten Malling Olsen, projektkoordinator

tog derover. Det var meget interessant at høre, hvor forskelligt problemerne er på de enkelte øer. Tilsyneladende er ejendomsskatter et stort problem på nogle af øerne. Efter en meget fin fiskemiddag tirsdag aften, var der lidt underholdning af de forskellige grupper. Her kunne jeg konstatere, at irerne sang bedre end svenskerne. Vi danskere havde ikke fået sanghæftet med. Men det blev da til et par enkelte Fur-historier. Aftenen sluttede med et par glas skotsk whisky.

Onsdag formiddag var der workshops med forskellige emner. Jeg kom i en gruppe, som skulle belyse de forskellige landes ejendomsskattesystemer. Det ville have været rart at være lidt bedre forberedt på det inden. Det var for mig og andre, vanskeligt at huske præcist, hvordan systemet virker i det land man kommer fra.

Efter en herlig frokost lå færgen klar ved hotellets anløbsbro. 10 minutter efter sad vi igen i bussen på vej til Gøteborg. Ved banegården i Gøteborg tog vi alle afsked. En lidt vemodig afsked med en flok øboere, som pludselig spredtes for alle vinde. Alt i alt en

god og veltilrettelagt konference, som svenskerne fortjener stor ros for. Det var en stor oplevelse at møde så mange øboere fra forskellige lande. Vi øboere svinger godt sammen!

Holger Lundgaard, Fur

Referat fra konferencen

Som en af de tre deltagere fra Danmark i konferencen afholdt på øen Gullholmen nord for Gøteborg yderst i skærgården vil jeg prøve på at give et kort referat af konferencens indhold.

Konferencens tema var HOUSING på engelsk. Vi ville kalde det: Vilkår for beboelse på de små øer. Jeg formoder, at der vil komme en mere professionel rapport om temaet fra de svenske værter, men tillader mig alligevel at gengive min egen oplevelse af konferencen.

De svenske værter havde forinden afholdelsen af konferencen fremsendt 16 spørgsmål til de forskellige landes ø-organisationer, som alle havde at gøre med vilkår for boliger. Ved ankomsten fik vi derfor udleveret en mappe med disse spørgsmål samt svarene fra de forskellige lande.

Tirsdag formiddag var der derfor en mundtlig gennemgang fra alle lande. Da alle havde været igennem, var det fælles udtryk, der kom frem følgende:

- Skattebyrder var nogle steder (Sverige) et stort problem.
- Øernes huspriser stiger generelt, nogle lande mere end andre.
- Transport af gods og materialer gør byggeri af huse meget dyrere end på fastlandet (Irland)
- Affolkning af øerne er generelt et problem.
- Helårshuse, der købes af sommerhusejere, er et problem (er med til at presse huspriserne op)
- Danmark er det eneste land, der forbyder udlændinge at købe sommerhuse

Næste punkt på dagsordenen var, at hvert land fremdrog en positiv historie omkring, hvordan øerne generelt tackler de problemer der opstår, når der er behov for at bygge nyt. Kirsten, den danske projektkoordinator, fortalte om Omøs projekt med de fire huse og et fælleshus nær ved havnen. Husene blev bygget netop fordi der var et behov for det. Foruden projektmagernes indsats var masser af øens andre beboere engageret i det praktiske arbejde. Det havde været et stort projekt med masser af timer i, nok så mange, at det af og til havde været svært at gennemføre. Gennemført blev det dog.

Marie Swahn fra Sverige fortalte om et projekt hun kaldte „frivillig opgave for livet“, der handler om, at man på hendes ø frivilligt afhænder sit hus til en lavere pris til helårsbenyttelse. Ordningen er ikke på plads endnu rent politisk. Meningen er, at man igennem ordningen skal bibeholde helårssamfundet. Ordningen skulle modvirke salget af helårshuse til sommerhuse, fordi et øget salg af helårshuse til sommerhuse er et problem for ø-samfundene. I øvrigt var Gullholmen, hvor vi var, et godt eksempel på, hvordan en ø udvikles til fritidssamfund.

Jørgen Overgaard, Hjarnø

ESIN-projektet, Inter-Island Exchange-project er bl.a. finansieret af EU's Interreg III C-program samt af Skov- og Naturstyrelsen

Åben ø-dag

Sidste år på Grundlovsdagen stod Ø-sammenslutningen bag en fælles promovering af Åben ø-dag på de danske småøer. Mange mennesker besøgte de danske småøer sidste år, og nogle øer besluttede på eget initiativ, at de også i 2005 ville holde åben ø for at forsøge at trække folk til deres øer.

Grundlovsfest på Årø

På Årø havde man igen i år indbudt til grundlovsfest, og ca. 630 mennesker havde taget imod tilbudet om at blive fragtet gratis med færgen over Årøsund. I år havde man lagt særlig vægt på, at også handicappede kunne få en rigtig god oplevelse. Desværre lykkedes det ikke helt, idet den megen regn havde gjort jorden ret blød. Omkring 350 mennesker hørte borgmester Hans Peter Geil fra Gram kommune holde grundlovstalen i det lidt blæsende og kølige sommervejr. Alt i alt en fin dag som man på Årø er godt tilfredse med.

Kold og blæsende ø-dag på Avernakø

Mellem 25 og 30 mennesker trodsede det kolde og blæsende vejr og tog færgen fra Faaborg til Avernakø søndag den 5. juni. Her var der bl.a. tilbud om traktorrundfart, snak med ø-sygeplejerske og beboerforening, men de mest besøgte steder blev lokalhistorisk arkiv og kirken. Formand for Avernakø

Beboerforening Marianne Elsborg tror, at flere ville have lagt vejen forbi Avernakø, hvis vejret havde været bedre. Måske kunne man også overveje en eller anden form for reduktion i færgeprisen en sådan dag.

Bjørnø tror på bedre vejr til næste år!

Også på Bjørnø drillede vejret. Kun omkring 15 personer var mødt op til et ellers spændende åben ø-dag-program med pandekagebagning over bål, traktorrundfart, åbne cafeer og pileflet-terværksted. Men som Birgit Nordholt siger: „Vi er fulde af fortrøstning, vi prøver da bare igen til næste år. Det kan da ikke være dårligt vejr to år i træk!“

Øboere som guider

Det var med nogen bæven i sindet, de to guider fra Omø drog mod Stigsnæs for at hente de gæster, der skulle til åben ø-dag på Omø, for ville der overhovedet komme nogen? Aftenen forinden var det nemlig faldet knapt 50 mm regn, og denne lørdag oprandt med lidt køligt men dog tørt sommervejr. Men til alt held havde ca. 80 mennesker valgt Omø, og de fik en fin dag, hvor øboerne guidede folk i mindre grupper rundt til øens erhverv, forretninger, hjemmepleje, dagplejer, skole, ø-arkiv mm.

Dorthe Winther

Om en fraflyttet furbos færgeproblemer

*A bove i Skyv men a er føj på Fuur
Så vi tager jævni derover en tur
Mi move hun bove derøve ino
Så I ka da hverjen, sat forsto
At æ søndes tur, den gor naer æ po
Men æ færre den er bløvn så ræle
dyyr*

*De tager 25 kr. fo en hyr
Så no tar a mi bil,
å kør nie te æ Brån, dem 4 mil
Så gor a om bove, fo så sie de mæ et
De sie te æ si, å så flier de lidt
A er Furbo, å hjem det vol a en tur
Men mi pong, den er osså i familie mæ
Fur*

Holger Lundgaard, Fur

Verset er skrevet af Ragnhild Krogh, i 1975. Ragnhild er født og opvokset på Fur, men som senere er flyttet til Skive. Historien er, at nok får øboerne færgerabat, men det gør øboere, som er flyttet fra øen ikke. En oversættelse af digtet til østdansk kan læses på side 6.

Nye ældreboliger på Strynø

Efter mange års frivilligt arbejde på øen, så står de nu klar på Strynø. Fire 70 kvadratmeter store nybyggede ældreboliger med udsigt til farvandet mellem Strynø og Langeland. Hvis man er interesseret i en af de nye boliger, kan man henvende sig til sin hjemkommune og bede om at blive visiteret til en af boligerne.

cj

Forsat fra forsiden

Folketingets Ø-kontaktudvalg og Ø-sammenslutningens medarbejdere.

Vores formand Henry Larsen kom i sin beretning ind på

- Strukturreformen og de udfordringer, det giver for ø-samfundene i det nye kommunale landkort.
- Det internationale samarbejde har i årets løb været højt prioriteret ved ansættelse af Kirsten Malling Olsen som koordinator på området.
- Dansk Småø Turisme er under afvikling i sin nuværende form. En arbejdsgruppe er nedsat til at tænke nyt og finde en vej for fremtidigt turismesamarbejde i småø-regi.
- Henry har fået sæde i et nyt land-distriktsudvalg, som er rådgivende overfor Fødevarerministeren
- – og så kunne Henry slutte af med at fortælle, at hans kalender fortalte ham, at han som formand havde haft 62 rejsedage væk fra Sejerø og konen.

Frokostsløvheden faldt over forsamlingen, så Henry's forsøg på at få tilkendegivelser om øernes forhold til Natura 2000 og dens muligheder for tilskud til omlægning fra landbrugsjord til græs, fik først deltagerne op på mærkerne efter kaffen og kagen. Det generelle billede ser ud til at være, at øerne i stor udstrækning tager mod tilbuddet om omlægning til græs. En

del øer finder det godt for naturen, at man får omlagt det traditionelle landbrug til noget mere miljøvenligt, andre finder det betænkeligt, at landbruget som erhverv forsvinder på småøerne. Kommer vi til at mangle kvæg til afgræsning af strandenge? Kan det positivt stimulere omlægning til alternative fødevarerproduktioner? Mulighederne er mange, og meninger var delte. Natura 2000 er et område bestyrelsen vil analysere og arbejde med i det kommende år.

Igen i år kom Ø-sammenslutningen ud med et overskud dog af beskedent omfang på 20.000 kr. Vi skal som tilskudsorganisation af princip ikke generere overskud, så det var ganske godt ramt.

Omø Beboer- og Grundejerforening havde stillet forslag om at arbejde for at gøre det attraktivt for færgfolk at bosætte sig på øerne. En hurtig optælling viste, at hele 7 ø-færger ikke er hjemmørende på øen. Vi var alle enige om, at det er mest hensigtsmæssigt, at færgens ansatte bor på øen, men mange problemstillinger melder sig. Der er nogle indviklede skatteregler, som gør det attraktivt at bo udenfor øen, og der mangler måske billige boliger på øen. Per Clausen (MF) opfordrede os til at komme med løsningsforslag, da han fandt det vigtigt at øerne bebos af folk i

arbejde også udenfor turisterhvervet. Han er varmet op, så nu er det bare om at bruge ham. Ø-sammenslutningens sekretariat laver en oversigt over færgesansattes bopæl.

Minsandten om der ikke var hele 2 forslag til behandling på generalforsamlingen. Egholms Beboerforening stod for det andet, hvor de opfordrede til en fælles årlig åben-ø dag. Alle havde en mening om den sag, men de fleste mente ikke, at det skulle være en årligt tilbagevendende begivenhed. Tiden var ved at nærme sig, hvor vi i huj og hast skulle klæde om til aftenens festmiddag, så Henry konkluderede formandskontant debatten: „Det der med ø-dag kan øerne selv arrangere. Vi har så meget andet, Claus skal arbejde med“.

Dorthe Winther blev genvalgt til næstformand.

Generalforsamling 2006 bliver på Aarø d. 20. maj. Sæt kryds i kalenderen. Vi skulle gerne være mere end 13 til bords næste år.

Tusind tak til Egholm for en flot tilrettelagt generalforsamling 2005. Der bor 55 mennesker derovre, så næsten alle havde været i sving og havde liggende gæster. Nu håber vi bare for jer, at I får held med at hindre, at en motorvej gør jer landfast.

Linda Ulfkjær, Venø

Landdistriktsprogrammet 2007-2013

Mange øboere kender til støtteordninger som Artikel 33 og LEADER+. Begge ordninger har til formål at skabe udvikling i landdistrikterne, og de har i tidens løb støttet mange gode initiativer og udviklingsprojekter på småøerne. Men begge ordninger ophører med udgangen af 2006, og i stedet får vi et nyt Landdistriktsprogram, som skal rumme nogle af de samme muligheder.

Regeringens plan er at bruge ca. 1 mia. kroner om året i et nyt Landdistriktsprogram, hvor ca. halvdelen af pengene kommer fra EU. Landdistriktsprogrammet indeholder ud over udviklingsprojekterne også mere traditionelle landbrugsordninger som MVJ-tilskud, forbedringsstøtte, konsulenttilskud og så videre.

Hvordan pengene bliver fordelt i det nye program og hvilke betingelser, der bliver knyttet til de forskellige ordninger er stadig uvist. Men et er sikkert, rigtig mange af pengene kommer til at gå til en eller anden form for landbrugs- og naturstøtte, der udbetales som hektarstøtte (til Natura 2000, SFL, vandrammedirektiv osv.). Lige så sandsynligt er det, at mange penge kommer til at gå til de mere

traditionelle landbrugsordninger (en ny innovationspulje, bedriftsrådgivning, forbedringsstøtte osv.).

Fødevareministeriet, som leder Landdistriktsprogrammet, er i disse måneder ved at lave de første planer for, hvordan pengene skal bruges. Det er der naturligvis en masse mennesker og organisationer, der også har en mening om, bl.a. Sammenslutningen af Danske Småøer.

For at give vores besyv med sagde Ø-sammenslutningen i foråret ja tak til en invitation fra Fødevareministeriet om at deltage i en række møder i København. I møderne har også deltaget repræsentanter for organisationer som Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Landbrug, Økologisk Landsforening og Landbrugsraadet.

Møderne var debatmøder, og Ø-sammenslutningen brugt muligheden til at tale for:

- at der med det nye program skal være bedre mulighed for at støtte projekter, som kan forbedre levevilkårene i ydreområder og på småøer
- at der skal være mulighed for, at

småøerne også i fremtiden kan være med i en LEADER ordning, hvor småøerne har sin egen aktionsgruppe og sin egen strategi

- at der udover den mere traditionelle landbrugsstøtte også gives penge til at udvikle nye produkter, etablere små fødevareproducenter og hjælpe med afsætningen
- at der skal gøres en særlig indsats for at hjælpe erhverv (også andet end landbrug) og støtte fritidsaktiviteter, undervisning m.m. i Natura 2000 områderne
- at en fremtidig MVJ-ordning ikke skal bidrage til en afvikling af landbruget i Natura 2000 områderne, men støtte en bæredygtig udvikling af landbrugsbedrifterne i disse udpegede naturområder (bl.a. på småøerne).

Ud over debatmøderne i København har Fødevareministeriet også afholdt tre regionale møder i henholdsvis Tønder, Skørping og Ringsted. Her har deltaget 100-200 mennesker hvert sted.

Morten Priesholm

KALENDER 2005

26.-31. juli:	Jazzfestival på Femø, få info på www.femoejazz.dk
1. august:	Ansøgningsfrist til §4-midlerne (ø-støtten) samt LEADER+
1. august:	Bestyrelsesmøde i Sammenslutningen af Danske Småøer
6. august:	Festival på Mandø fra kl. 12-23, gratis entré
8.-9. august:	Folketingets Ø-kontaktudvalg besøger Baagø og Lyø
10.-11. august:	Interreg-workshop om „Energy“ på skotske øer
28. august:	„Øhavets Dag“ i det sydfynske, få info om aktiviteter i de sydfynske turistkontorer
15.-17. september:	Europæisk Småø-konference på Belle-île i Frankrig
16.-18. september:	Interreg-workshop om „Health & Social Care“ på franske øer
8.-10. oktober:	Interreg-workshop om „Education & Inter Island Exchange“ på danske øer
10.-14. oktober:	Skolelærerseminar
1. november:	Ansøgningsfrist til §4-midlerne (ø-støtten) samt LEADER+
5.-6. november:	Repræsentantskabsmøde i Odense
8.-9. november:	Interreg-workshop om „Island Environment Identity“ på irske øer

Øernes repræsentanter i Sammenslutningen af Danske Småøer

Ø	Medlemsnr.	Navn	E-mail	Telefon
Aarø	(7)	Svend Aage Hansen	sah@bitas.dk	74 58 47 76
Agersø	(24)	Jacob H. Lund	gawa@gawa.dk	58 19 80 49
Anholt	(19)	Ebbe Larsen		86 31 92 90
Askø	(17)	Peter Larsen		54 71 03 99
Avernakø	(03)	Randi Klingenberg	rok@avernak.dk	62 61 80 68
Baagø	(11)	Kirsten Christensen	kc_vc@vip.cypercitiy.dk	64 71 12 37
Barsø	(05)	Jonny Knudsen	jonny@jonny.dk	74 61 75 60
Birkholm	(18)	Johannes Balslev	balslev@fakse-ldp.dk	56 71 72 26
Bjørnø	(15)	Henrik Kaag	bjoerno.kaaag@get2net.dk	62 61 08 12
Drejø	(02)	Margit Lolk	margit_lolk@mail.dk	62 21 40 07
Egholm	(25)	Ove Axelsen	egholm@image.dk	98 17 49 69
Endelave	(13)	Børge Birkmose	birkmose-endelave@post.tele.dk	75 68 90 26
Fejø	(09)	Henriette Spandet Jensen	henriette@multimediasyd.dk	54 71 36 46
Femø	(12)	Jørgen Laugesen	laugel@mail.dk	21 62 60 06
Fur	(26)	Holger Lundgaard	holgerlundgaard@mail.dk	97 59 32 19
Hjarnø	(01)	Jørgen Overgaard	jueovergaard@post.tele.dk	75 68 34 73
Hjortø	(27)	Birgitte Svendsen	bs@knupa.dk	62 21 16 61
Lyø	(04)	Birgitte Larsen	lund-larsen@get2net.dk	62 61 79 25
Mandø	(21)	Ove Hjort Nielsen	ove.h@nielsen.mail.dk	75 44 58 86
Nekselø	(16)	Roar Slots		59 26 90 54
Omø	(10)	Else Marie Madsen	emm10@mail.dk	58 19 90 75
Orø	(22)	Ole Aagaard	oleaagaard@post4300.dk	59 47 04 10
Sejerø	(14)	Lone Nielsen	lone.kongstrup@get2net.dk	59 59 02 45
Skarø	(23)	Martin Jørgensen	mej@biosynergy.dk	62 20 12 01
Strynø	(06)	Stina Ovens	stina-torben@mail.dk	62 51 52 33
Tunø	(08)	Knud Madsen	tunoe@tdcadsl.dk	86 55 30 98
Venø	(20)	Linda Ulfkjær	lto@struer.dk	97 86 80 22

Medlemsnummeret i parentes angiver turnussen i besættelse af bestyrelsesposter

Ø-POSTEN

Nyheder fra Sammenslutningen af Danske Småøer. ISSN-0105-4325.
Ø-Postens spalter er åbne for alle; artiklerne er ikke nødvendigvis udtryk for Sammenslutningen af Danske Småøers holdninger.
Indsendte artikler bedes ikke overstige 1500 anslag.
Redaktion: Sammenslutningens bestyrelse

Henry Larsen, Sejerø, ansv.h. 59 59 01 67
Dorthe Winther, Omø 58 19 91 80
Ole Aagaard, Orø 59 47 04 10
Martin Jørgensen, Skarø 62 20 12 01
Linda Ulfkjær, Venø 97 86 80 22
Ove Hjort Nielsen, Mandø 75 44 58 86
Jacob H. Lund, Agersø 58 19 80 49
Ove Axelsen, Egholm 98 17 49 69
Redaktør: Claus Jensen
Layout: Erik Steenstrup Dyhr
Foto: Claus Jensen, Kjeld Tønder Hansen, Morten Priesholm

Ø-Posten udgives med tilskud fra Skov-og Naturstyrelsen og EU's Strukturfonde.
Annoncer: 4,00 kr. pr. sp.mm.
Tryk: Lito Tryk Svendborg
Oplag: 3000
Redaktionen afsluttet 8. juli, 2005
Abonnement: 100 kr. pr. kalenderår.
Ø-Posten:
Sammenslutningen af Danske Småøer
Strynø Brovej 12, 5900 Rudkøbing
Tlf. 6251 3993 Fax. 6251 3996
E-mail: sekretariatet@danske-smaaeroer.dk
Internet: www.danske-smaaeroer.dk

Sammenslutningen

af Danske Småøer